

Jaaroverzicht 2018

Januari

Introductie

Hierbij sturen we u met genoeg het jaaroverzicht van de GHOR ZHZ over het jaar 2018. Een jaar waarin zoals gebruikelijk verschillende oefeningen en trainingen plaatsvonden.

Maar ook een jaar waarin we te maken kregen met nieuwe ontwikkelingen op gezondheids- en geneeskundig gebied die te maken hebben met opgeschaalde zorg en waarin we samen met onze ketenpartners bijdragen leverden bij meerdere incidenten.

Zo leest u in dit jaaroverzicht onder meer over branden in Molenaarsgraaf, Hardinxveld, Zwijndrecht en Papendrecht, een plofkraak, de nieuwe crisisorganisatie GGDGHOR ZHZ, maar ook over nauwere samenwerking bij evenementen en de samenvoeging van de meldkamers van Rotterdam en Dordrecht.

Dit jaaroverzicht wordt verstuurd aan alle burgemeesters, GHOR (keten)-partners, collega's en belangstellenden in de regio Zuid-Holland Zuid.

Vragen? Mail het ons:
t.schiedon@ghor.vrzhz.nl

Opgeleid en getraind van 2 naar 1:

het hoe en waarom

Om de samenvoeging van de crisisorganisaties van de GHOR en de GGD te realiseren is onder meer aandacht besteed aan opleiding, training en oefening. Met een passend vakbekwaamheidsprogramma willen de OTO adviseurs van de GHOR en GGD ervoor zorgen dat de betrokken collega's met een goed gevoel komen op het moment dat de pieper gaat. In januari werd gestart met een gezamenlijke startbijeenkomst met uitleg over het hoe en waarom van de samenvoeging, over wat ons te wachten stond en de geplande OTO-activiteiten. Daarnaast was het ook een goed moment om elkaar te ontmoeten en kennis te maken.

DDPG's geven ruimte aan intuïtie bij besluitvorming

'Als dienstdoend directeur Publieke Gezondheid kom je regelmatig in situaties waarin je minder gedetailleerde kennis tot je beschikking hebt dan je zou willen, maar waarin je toch tot strategische beslissingen moet komen. Daarom hebben we aandacht besteed aan intuïtie. Zo'n 90% van je totale kennis bevindt zich als het ware in je onderbewustzijn.' GHOR adviseur opleiden, trainen en oefenen Sander Zwanenburg kijkt terug op de training die de DDPG's volgden.

'Een leuke oefening is er een waarin deelnemers moeten beslissen over de aankoop van een appartement. In situatie 1 moet direct een beslissing worden genomen. In situatie 2 kun je een uur lang argumenten voor en tegen op een rij zetten. In situatie 3 valt het besluit na een uurtje tafeltennissen. Verschillende experimenten bevestigen dat in het laatste geval de beste keuzes worden gemaakt. Even loslaten, een rondje lopen of iets drinken helpen om ruimte te geven aan eerdere ervaringen. Dat is goed om te weten en er gebruik van te maken, ook in je dagelijks werk, vonden de deelnemers overigens. Zo leer je er op vertrouwen dat er heel veel kennis in je hoofd zit en je niet direct alle details paraat hoeft te hebben.' 🔄

HON's werken met BOB

Net als verschillende andere functiegroepen komen de Hoofden Ondersteuning geneeskundige zorg (HON's) jaarlijks bijeen om samen met collega's hun kennis op te frissen.

'We kiezen dan voor een thema dat actueel is of waar het accent in hun taken op ligt', vertelt adviseur opleiden, trainen en oefenen Jeroen Peeters van de GHOR. 'In het geval van de HON's is het houden van overzicht altijd een belangrijk aandachtspunt. Daarom hebben we in februari in duo's geoefend met de BOB-werkwijze: Beeld-, Oordeel- en Besluitvorming. We hebben verschillende cases doorlopen, besproken en leerpunten verwerkt in volgende cases. Eén daarvan had betrekking op een grote brand bij een nieuwjaarsfeest in het centrum van Oud-Beijerland waarbij sprake was van veel omstanders en veel gewonden, wat de situatie erg chaotisch maakte.'

'De meerwaarde van de HON zit dan met name in het inzichtelijk maken van wat er feitelijk aan de hand is, wat er speelt op gezondheids- en geneeskundig vlak, wat we wel en vooralsnog niet weten, wat de knelpunten en prioriteiten zijn en hoe de werkzaamheden in het team worden verdeeld. De deelnemers brachten het er goed vanaf. Na afloop lieten ze weten dat het verfrissend was om weer eens even met collega's door te nemen hoe het werkt en met de cases te oefenen.' 🔄

Maart

Van 2 naar 1: Uitleg over het rampenopvangplan van de GGD en de aanpak van de GHOR

In vervolg op de uitleg over de samenvoeging van de crisisorganisaties van de GHOR en de GGD en over de OTO-activiteiten, kregen de GHOR-medewerkers in maart tijdens een bijeenkomst uitleg over het rampenopvangplan van de GGD (GROP):

- wat houdt het in?
- welke processen zijn er?
- hoe zijn die georganiseerd?

Andersom kregen de GGD-medewerkers een 'snelcursus' over de aanpak van de GHOR. Hierna kwamen de groepen bijeen en werden ze bijgepraat over de stand van zaken van de samenvoeging.

Tot slot leerden ze op een leuke manier bij over improvisatie. Dat gebeurde aan de hand van vijf spelregels. Zoals 'ja, en' zeggen in plaats van 'ja, maar', om partners uit te nodigen in gesprek te blijven. De andere laten stralen is er ook een, ofwel anderen ruimte geven om de dingen te doen waar hij of zij goed in is. 🔄

Storing meldkamer maakt belang van actuele gegevens en werkwijze nog eens duidelijk

Vroeg in de nacht waren er in maart problemen met de telefonische bereikbaarheid van de meldkamer. Nadat bleek dat er geen verbetering kwam, is besloten om de parate diensten bij elkaar te roepen om de situatie te bespreken, zonder naar GRIP op te schalen. Ben de Haan was erbij en vertelt.

‘De brandweer, politie, gemeente en de GHOR werden ingeschakeld om het op te lossen. Namens de GHOR was de complete Sectie opgeroepen om de nodige werkzaamheden uit te voeren’, begint Ben zijn verhaal. ‘Zelf werd ik als Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg (ACGZ) opgeroepen om na te gaan welke knelpunten er uit zouden voortkomen als de situatie niet zou verbeteren. Aangezien er een knelpunt zou kunnen ontstaan bij het inbellen van de huisartsen, ziekenhuizen, verloskundigen en verpleeghuizen zijn we aan de slag

gegaan om deze personen en instellingen te informeren en een alternatief telefoonnummer aan te bieden. Het is gelukt om alle instanties te informeren over het alternatieve telefoonnummer. De storing, een defecte voedingskabel, was in de loop van de ochtend opgelost. Een van de leerpunten was dat in ieder geval meer aandacht besteed moet worden aan het actualiseren van de gegevens van de zorginstellingen en het toepassen van de reguliere werkwijze binnen de Sectie. Het volledig bijhouden van het logboek blijft belangrijk.’

April

Afwisseling van theorie, praktijk en lessons to learn tijdens CoPI-dagen

Tijdens de CoPI-dagen in april oefenden de OvD's van de operationele diensten en ondersteunend personeel dit jaar o.a in Hendrik-Ido-Ambacht. Net als voorgaande jaren was het een afwisseling tussen theorie en praktische oefeningen aan de hand van lessons to learn uit incidenten die zich in Nederland voordeden.

Zo werd onder aansturing van een leider CoPI geoefend met een scenario waarbij gewonden vielen toen een kraan op een flat viel. De leider CoPI dat betrokken was bij het ongeval met twee kranen op pontons in Alphen aan den Rijn vertelde over de dilemma's waarmee zijn team te maken kreeg. Zo was de locatie niet alleen moeilijk bereikbaar, ook was er aanvankelijk veel onzekerheid over eventuele slachtoffers en aanwezige hulpdiensten. Het was enorm leerzaam om te horen over de dilemma's die speelden in een echt incident. Zo zijn er altijd zaken die in een incident gebeuren die je niet kunt verzinnen in een oefening.

Geslaagde ketenoefening Grootschalige Geneeskundige Bijstand

De GHOR hield in april bij het voormalige Albert Schweitzer ziekenhuis locatie Amstelveen een ketenoefening gericht op de procedure van de Grootschalige Geneeskundige Bijstand (GGB).

Deelnemers aan deze jaarlijkse oefening waren de Ambulancedienst, het Nederlandse Rode Kruis, de Gemeenschappelijke Meldcentrale, Mobiel Medisch Team Zuid-West Nederland en de GHOR. Belangrijkste doel van de oefening was om de deelnemers beter bekend te maken met de GGB-procedure en het oefenen van onderlinge afstemming en samenwerking. Daarnaast had elke geneeskundige partner eigen oefendoelen.

Oefenleider Jeroen Peeters, GHOR: 'Het is goed om jaarlijks gezamenlijk te oefenen. Het is namelijk een taak van de GHOR om alle geneeskundige partners met elkaar te verbinden. We moeten met elkaar klaar zijn voor grootschalige incidenten.'

Het scenario betrof een incident met veel gewonden, paniek en chaos. De geneeskundige hulpverleners oefenden volgens de GGB-procedure, die aangeeft hoe verschillende hulpverleners met elkaar samenwerken en over welke aanvullende hulpmiddelen zij naast de reguliere ambulancezorg kunnen beschikken. GGB zorgt ervoor dat het verzamelen, verzorgen en vervoeren van grote aantallen slachtoffers naar ziekenhuizen goed georganiseerd en gefaciliteerd verloopt, zodat elk slachtoffer zo snel mogelijk de juiste medische zorg krijgt. ➡

OvD-G betrokken bij incident Eurogrit

Het eerste half jaar van 2018 telde behoorlijk wat GRIP 1 incidenten. Bij drie daarvan trad Marcello Koedoot op als OvD-G. Hij kijkt terug op een daarvan, een incident bij Eurogrit.

'In april waren bij het bedrijf aan de Kilkade in Dordrecht grote stofwolken weggewaaid bij een silo waarin een kleine hoeveelheid met asbest verontreinigd staalgrit lag opgeslagen', vertelt Marcello. 'De concentratie asbest in de stofwolk bleek uiteindelijk minimaal, waardoor ook het risico nihil was. Omwonenden adviseerden we om ramen en deuren gesloten te houden als ze last zouden krijgen van de stofwolken.'

Bij aankomst hadden de eerst arriverende eenheden, waaronder de ambulance, onvoldoende aandacht voor hun eigen veiligheid, waardoor de eerste ambulance in de wolk is geweest. 'Ik heb dat later als aandachtspunt meegegeven aan de ambu-leden en hun teamleider en op advies van de GAGS geadviseerd de ambulance af te spoelen.'

Er vonden tijdens dit incident twee CoPI-overleggen plaats. Tijdens het eerste overleg stonden veiligheid van eigen personeel, de mate van verspreiding van asbest qua concentratie en gebied, de effecten voor de gezondheid en communicatie hierover centraal. Hierna was de situatie, door de lage concentratie en het feit dat er geen klachten waren, onder controle. ➡

Mei

Teamcoaching geeft toegevoegde waarde

'Vanuit vakbekwaamheid zijn we continu bezig te bekijken op welke manier we het niveau van de crisisorganisatie, maar ook van de individuele piketleden, naar een hoger niveau kunnen tillen', stelt GHOR-adviseur opleiden, trainen en oefenen Jeroen Peeters. 'Teamcoaching was daarin een volgende stap.'

'We zijn in 2013 gestart met de introductie van bijvoorbeeld de Persoonlijke Ontwikkeling Plannen - POP's - en collegiale waarneming. Coaching leek een mooie vervolgstap. Hierbij hebben bijvoorbeeld de verschillende vaste sectieteams onder begeleiding van een externe partij twee sessies doorlopen. Het doel was vooral om meer inzicht te krijgen in de sterke punten en de verbeterpunten van jezelf en je teamgenoten en om de onderlinge

samenwerking en communicatie binnen de teams te verbeteren. Over het algemeen vonden de deelnemers het plezierig dat ze de mens achter de collega beter leerden kennen, iets wat er normaal gesproken tijdens oefeningen bij inschiet. Nu konden ze bijvoorbeeld gezamenlijk bespreken wat wel en wat niet werkt bij teamgenoten in de samenwerking, zo mogelijk aan de hand van cases uit de praktijk.'

Nieuwe 112-meldkamer start vlekkeloos

De samenvoeging van de meldkamers in Rotterdam en Dordrecht was een ingewikkelde operatie, waarbij geen telefoontje naar alarmnummer 112 verloren mocht gaan. De nieuwe meldkamer in Rotterdam kende in mei uiteindelijk een vlekkeloze start.

Om drie uur 's nachts rinkelde er geen enkele telefoon meer op de meldkamer in Dordrecht en op de 20-ste verdieping van het World Port Center. Alle centralisten werkten vanaf dat moment samen op de 21-ste verdieping op de Wilhelminapier.

Samen bedienen de medewerkers een gebied van ruim 1,8 miljoen inwoners van de politieregio Rotterdam, van Lansingerland tot Goeree-Overflakkee en van Hoek van Holland tot Leerdam. Deze stap maakt deel uit van een operatie waarbij het aantal meldkamers in Nederland van 21 naar 10 gaat.

Voor de centralisten is het zaak veel meer straatnamen en vage beschrijvingen als 'het park bij de kerk' te herkennen. Uit ervaring blijkt dat ze dat snel leren. Bovendien is er altijd een mix van collega's uit Rotterdam en Dordrecht, zodat ze elkaar kunnen helpen. Met de huidige technieken kunnen ze ook snel informatie opzoeken. In eerste instantie pakken de centralisten telefoontjes op voor brandweer, politie en ambulance, in de toekomst behandelen ze alle 112-meldingen.

Crisisbeleidsteams uit de sector V&V frissen theorie en praktijk op

Opfrissen van de theorie, tips & trics en aan de slag. Dat waren de ingrediënten van de trainingen voor de leden van de crisisbeleidsteams (CBT's) uit de sector V&V in mei.

'De leden van de CBT's begonnen met opfrissing van de theorie', licht adviseur opleiden, trainen en oefenen Jeroen Peeters van de GHOR toe. 'Hoe zit bijvoorbeeld de structuur van ons overleg ook alweer in elkaar? Daarna gingen ze zoveel mogelijk in hun eigen rol aan de slag met cases, waarbij ze tussendoor uiteraard werden voorzien van de nodig tips & trics door de externe trainer. Hierbij bleek dat ze vooral de interactieve opzet en de vele praktisch snel toepasbare tips op prijs stelden. Ook lieten ze weten voldoende huiswerk te hebben ontvangen om zich verder voor te bereiden.

De ondersteuners van de CBT's oefenden ook. Bij hen lag het accent meer op hun specifieke taak. Na een uitleg over de samenstelling en werkwijze van het CBT, was er veel aandacht voor de rol van verslaglegger/ondersteuner, met het accent op doelmatig notuleren, werken onder druk en afstemming zoeken met de voorzitter. Door van tevoren af te spreken hoe je samenwerkt met de voorzitter, wat wel en niet genotuleerd wordt, draag je bij aan een doelmatige manier van werken.'

Training crisiscommunicatie voor V&V aan de hand van het insuline incident

In bijna iedere crisissituatie is communicatie 'leading'. Maar hoe communiceer je niet alleen tijdig, maar ook adequaat naar medewerkers en andere interne en externe stakeholders? Tijdens een interactieve training in mei werd met theorie, praktijkvoorbeelden en cases antwoord gegeven op deze vragen. Ook kregen de deelnemers praktische tips mee.

Die deelnemers waren communicatiemedewerkers, crisisbeleidsteamleden die verantwoordelijk zijn voor het onderdeel (crisis) communicatie, directeuren, managers van zorginstellingen en voorzitters van het CBT.

Belangrijk en boeiend onderdeel van deze training was de casus over het zogeheten 'insuline incident' dat in november 2017 speelde in 't Huys te Hoecke in Puttershoek. Hier ontstond het vermoeden dat een bewoonster zonder medische noodzaak

insuline was toegediend. De (crisis)communicatiestrategie die de zorginstelling heeft gehanteerd tijdens deze situatie wilde de GHOR graag delen met de deelnemers aan de training. Theus van der Poel, manager intramurale zorg bij Zorgwaard, vertelde hoe de interne- en externe communicatie vorm kregen en ging in op het informeren van betrokkenen en de impact op cliënten, familieleden en medewerkers. Ook gaf hij een inkijkje in de rol van de media en de dilemma's voor het CBT.

Crisisbeleidsteams zorginstellingen oefenen met eigen team en middelen

Op verzoek van zorginstellingen werden in 2018 drie oefeningen voor hun crisisbeleidsteams (CBT's) op locatie gehouden. Steeds ontving een zorginstelling de collega's van een andere instelling, zodat de CBT's van in totaal zes zorginstellingen op drie locaties met hun eigen team en middelen oefenden.

'We kregen meerdere verzoeken om CBT-oefeningen met de eigen zorginstelling te organiseren', vertelt adviseur zorgcontinuïteit en evenementen Anouk van Galen van de GHOR. 'Veel medewerkers van zorginstellingen hebben de algemene CBT-trainingen gedaan en doen regelmatig ontruimings-oefeningen, maar oefeningen op CBT-niveau worden niet veel gehouden.'

'De deelnemers bleken er klaar voor te zijn. Zoals gebruikelijk waren er ook veel leerpunten, bijvoorbeeld of de juiste mensen aan tafel zitten. Oefenen met je eigen team en middelen blijkt daarnaast voor een dynamiek te zorgen die de werkelijkheid benadert. Verder vonden de deelnemers het waardevol dat de scenario's van toepassing waren op hun eigen cliënten en dat ze mee konden kijken bij de oefening van de andere zorginstellingen. Tot slot was het leerzaam om aandacht te besteden aan een 'ramp op afstand'. Denk aan een uitstapje van een groep bewoners met de bus naar een kerstmarkt of met een fluisterboot waarbij het misgaat. Het deed de deelnemers beseffen dat het belangrijk is inzichtelijk te hebben welke

cliënten op stap zijn, wie hun contactpersonen zijn en dat goede communicatie via onder meer je website en de receptionistes onmisbaar zijn.'

Bewoners en familieleden ademen rook in tijdens brand bij Nebo

Eind juli brak in de ochtend brand uit in de keuken van een appartement in de woontoren bij zorgcentrum Nebo in Zwijndrecht. Zes mensen moesten nagekeken worden.

‘De brand ontstond op de vijfde verdieping, er waren veertig woningen bij betrokken’, kijkt Sander Zwanenburg terug op het incident waarbij hij als OvD-G aanwezig was. ‘De vraag die dan gelijk opkomt, is of de bewoners boven de vijfde verdieping zelfredzaam zijn. We hebben in eerste instantie dan ook best groot ingezet, met ambulances en de traumahelikopter, maar al vrij snel bleek dat twee familieleden van bewoners de brand al hadden weten te blussen voordat de brandweer ter plaatse was. Doordat er veel rookontwikkeling was, hebben zes mensen rook ingeademd. Drie van hen zijn ter plaatse nagekeken, drie anderen zijn naar het ziekenhuis gebracht, waar onder de twee mensen die de brand hadden geblust.’

Schade bij plofkraak Zwijndrecht blijft beperkt

Twee inwoners van de regio wilden eind juli rond 4.00 uur 's nachts een plofkraak uitvoeren op een pinautomaat in Zwijndrecht. ‘Gelukkig bleef de schade beperkt’, vertelt Sander Zwanenburg die als OvD-G aanwezig was.

‘Doordat de daders het niet handig aanpakten werd de politie al snel gealarmeerd dat er aan de automaat werd gerommeld. Ze gingen er op een scooter vandoor en lieten na tweehonderd meter een tas vallen. Onderzoek door de Explosieven Opruimingsdienst maakte later duidelijk dat het ging om spullen die voor een explosie gebruikt kunnen worden.

Die tas kwam voor de ingang van een verzorgingstehuis terecht, de omgeving moest in een straal van honderd meter worden ontruimd. In die straal lagen ook een deel van een winkelcentrum en aanleunwoningen. ‘s Ochtends om 5.30 uur zijn de politie en de brandweer de bewoners uit hun woningen gaan bellen. Een voordeel was dat een grote woonkamer in het gebouw buiten de straal van honderd meter viel, waardoor

bewoners daar konden worden opgevangen. Zij hadden volop begrip voor de situatie maar na verloop van tijd nam begrijpelijkerwijze het aantal vragen toe, bijvoorbeeld over medicijnen die nog in de woningen lagen. Daar hebben we samen met de Ambulancedienst naar gekeken en rond 13.00 uur was alles achter de rug en was verdere actie niet noodzakelijk.’

Minder incidenten bij evenementen door nauwere samenwerking

‘Evenementen komen jammer genoeg regelmatig in het nieuws doordat er iets misloopt’, constateert adviseur zorgcontinuïteit en evenementen Anouk van Galen van de GHOR. ‘Terwijl er juist ontzettend veel goed gaat. Sterker nog, door nauwere samenwerking in de Witte Kolom met de ambulancedienst en GGD, maar ook met de politie, brandweer, gemeenten en organisatoren van evenementen plukken we de vruchten in onze regio.’

'Feestjes en evenementen zijn belangrijk voor de regio. Gelukkig nemen het inzicht en het begrip voor de aandachtspunten die wij gemeenten en organisatoren daarbij voorleggen enorm toe. Dat draagt er aan bij dat we tijdens voorgesprekken al veel kunnen regelen, minder aan de achterkant hoeven te repareren en dat gemeenten en organisatoren maatregelen uit zichzelf uitvoeren zonder dat het opgelegd hoeft te worden. Het hoeft ook helemaal niet zo ingewikkeld te zijn. Denk aan hardlooppwedstrijden of wielerrondes. Het belang van een goede spreiding van de EHBO, voldoende waterpunten, informeren van deelnemers en bezoekers over goed drinken en insmeren hoeft je eigenlijk niemand meer uit te leggen. Dat zorgt voor blijde deelnemers, bezoekers, organisaties, burgemeesters en gemeenten. Op die manier weten we evenementen gezamenlijk mooi en gezellig maar ook veilig te houden.' 🔄

Nieuwe crisisorganisatie GGDGHOR ZHZ oefent

De crisisorganisatie GGDGHOR ZHZ die sinds 1 juli operationeel is, trad in augustus aan voor een gezamenlijke oefening. Bij deze eerste oefening in de nieuwe samenstelling kregen zij een casus voorgeschoteld met vijf leerlingen van een school uit Alblisserdam met dezelfde ziekteverschijnselen en een penetrante lucht bij Gamma in Dordrecht waarbij enkele mensen onwel werden. GHOR adviseur opleiden, trainen en oefenen Sander Zwanenburg licht de oefening toe.

'Het was goed om te zien dat medewerkers met twee verschillende achtergronden elkaar wisten te vinden. Tijdens de oefening zagen we dat ze beter bekend raakten met de teamsamenstelling, hun eigen rol hierin, de procedures en de middelen die hen ter beschikking stonden. Ze maakten gebruik van elkaars expertise en vaardigheden en maakten elkaar met die mooie mix van ervaringen sterker. In korte tijd werd er dan ook veel werk verzet en werden goede resultaten behaald. De oefening leverde ook leerpunten op, onder meer over uniformiteit in de werkwijze waar het gaat om inschakeling van experts op hoog niveau en over de taken die de verschillende experts naar zich toe trokken. Maar voorop staat dat de crisisorganisatie GGDGHOR ZHZ er klaar voor is als zich een crisis voordoet.' 🔄

September

Werken aan een nieuwe verbeterde GHOR4all

GHOR4all is een landelijke applicatie die inzicht geeft in de bereikbaarheid en capaciteits- en zorgcontinuïteitsgegevens van zorginstellingen. 'Het systeem is aan vernieuwing toe', licht GHOR-adviseur Pim van Dam toe. 'Daarbij bekijken we gelijk of we verbeteringen door kunnen voeren.'

'De vernieuwing wordt gecoördineerd door GGDGHOR Nederland en is tweeledig.

Enerzijds is er hard gewerkt aan de verrijking van de basisinformatie. We halen de basis locatie informatie uit het Nederlands Handels Register. Als de informatie daar goed in staat - verantwoordelijkheid van de instelling - dan staat het ook goed in GHOR4all. Daarnaast kijken we naar wat is 'need to know' en 'nice to know'. Daarvoor hebben we enquêtes uitgezet naar ketenpartners, zoals zorginstellingen, en

accountpartners, zoals brandweer, gemeente, et cetera. Aan de hand van die informatie en onze eigen eisen en wensen zijn we aan de slag gegaan en hebben we de eerste eisen voor de nieuwe GHOR4all op tafel gelegd. De 24-uurs bereikbaarheidsgegevens die blijven, de planvorming gaat er uit. Verder willen we graag keuzevelden waar instellingen aan kunnen geven of ze bijvoorbeeld watvoorraad hebben, of er een aggregaat aanwezig is en dergelijke. We streven er naar dat eind 2019 de nieuwe GHOR4all gepresenteerd kan worden.' 🔄

Familiedrama achter brandmelding

Een grote brand in Papendrecht, was de melding waarvoor Sander Zwanenburg in september als OvD-G werd opgeroepen. Achter de melding bleek een drama schuil te gaan.

‘Toen ik werd gealarmeerd was er opgeschaald naar een grote brand’, vertelt Sander. ‘In eerste instantie leken de ouders en twee kinderen overleden door die brand. Later bleek het een familiedrama te zijn. Dit had behoorlijke impact op de omgeving en op de gemeentelijke organisatie. Dit laatste was ook reden om een kern-ROT en -GBT bijeen te roepen. Advisering van de burgemeester door de DPG liep naar tevredenheid, mede omdat vorig jaar door het gemeentelijke beleidsteam nog was geoefend op de nafase en het team dus goed voorbereid was.

Voor de GHOR was de belangrijkste taak om psychosociale hulpverlening te organiseren, gericht op directe nabestaanden, omwonenden en omstanders die getuige waren, klasgenoten, de scholen van de kinderen en collega’s van de

moeder. Op het gemeentehuis konden zij snel worden opgevangen en konden ze met elkaar praten en ervaringen uitwisselen. Het is belangrijk dat mensen zich gehoord voelen. Ook konden we

daar individueel en met de scholen afspraken maken over het vervolg van de nafase, het was goed dat we die eerste stappen ter plekke snel konden zetten.’

Inzet GHOR bij brand in Molenaarsgraaf

Bij een zeer grote brand bij verpakkingsbedrijf Montapacking in Molenaarsgraaf werd eind september opgeschaald naar GRIP 2. Doordat bij het bedrijf veel plastic werd opgeslagen, zaten er mogelijk hoge concentraties gevaarlijke stoffen in de rook die over de omgeving trok.

‘We hebben het RIVM gevraagd monsters te nemen en in berichten voor hulpverleners en de bevolking uitgelegd wat dioxines zijn en waar je op moet letten’, kijkt GAGS (gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen) Bart Nieuwenhuis terug. ‘Het risico is dat ze in de voedselketen terecht komen.’ ‘Ik heb me in overleg met onder meer politie en brandweer gericht op mogelijke gevolgen in het effectgebied en advisering aan omwonenden om binnen te blijven’, vult OvD-G Leo Roos aan. ‘Dat is niet heel ingewikkeld, maar het vergt wel de nodige inzet en afstemming.’

‘In de middag’, vervolgt Bart, ‘hebben we in het ROT volop aandacht besteed aan samenstelling van het nafaseteam. Dat zie ik als een belangrijke succesfactor bij de afhandeling van dit incident, waarbij je te maken krijgt met ongerustheid en vragen van omwonenden, burgemeesters en wethouders,

vooral over mogelijke effecten op de volksgezondheid. De meetresultaten waren uiteindelijk goed. Door de goede voorbereiding, liepen het proces en de overdracht goed.’

Samenwerken aan veiligheid van bewoners zorgcomplexen

Onder de overkoepelende naam **De Wielen** heeft Dordrecht vier complexen die voorheen zorginstellingen van Het Spectrum waren. Inmiddels zijn deze complexen omgevormd tot wonen met de mogelijkheid tot inkopen van zorg.

‘Dat betekent dat niet langer een organisatie maar bewoners zelf verantwoordelijk zijn voor hun veiligheid. Omdat lang niet alle bewoners zelfredzaam zijn, hebben ze daar hulp bij nodig. Met verschillende betrokken organisaties bekijken we op welke manier we dat vorm kunnen geven’, vertelt adviseur operationele voorbereiding van de GHOR Pim van Dam.

‘In september zijn we met de betrokken partijen bij elkaar gekomen. Dat zijn de woningbouwverenigingen Woonbron en Trivire, Spectrum dat thuiszorg levert in de complexen, de brandweer, de gemeente en Stichting Salvage die namens verzekeraars hulp biedt bij het zoeken naar vervangende woonruimte na brand. Tijdens verschillende bijeenkomsten brengen we in beeld wie voor welk deel verantwoordelijk is en wat de risico's binnen deze instellingen zijn.. Daarbij maken we onder

meer gebruik van de risicoanalysemonitor van de brandweer. In complexen zitten risico's gedeeltelijk in het gedrag van de bewoners maar ook in technische voorzieningen, zoals zelfsluitende deuren en rookmelders zijn van invloed. De organisaties zijn verplicht om bepaalde maatregelen te treffen, dat is anders dan in reguliere instellingen. Bovendien, als een bewoner een maatregel in zijn woning niet nodig vindt, kan dat niet afgedwongen worden. Dus is het belangrijk om mogelijkheden te vinden die maken dat de veiligheid van de bewoners bevordert wordt, denk aan voorlichting en stimuleren van de bewoners. Hier moeten we samen aan bouwen en bestaande projecten, zoals brandveilig leven van de brandweer toepasbaar maken. De kennis die we hier opdoen, verwachten we later bij andere complexen in de regio die in dezelfde situatie zitten te kunnen gebruiken.’

Oktober

Samenwerking met huisartsen van groot belang

Begin oktober tekenden de directeurs van alle huisartsenposten in de regio, directeur Carlo Post van de Veiligheidsregio en directeur Publieke Gezondheid Karel van Hengel de verlenging van een convenant uit 2013. In dit convenant is samenwerking tussen huisartsen en hulpverleningsdiensten in Zuid-Holland Zuid bij grote incidenten en rampen vastgelegd.

‘Dit convenant maakt het mogelijk om met alle huisartsen als club te communiceren. Als we elkaar nodig hebben dan weten we elkaar te vinden’, licht strategisch adviseur GHOR Chris Dekkers toe. ‘We houden elkaar goed op de hoogte, onder andere doordat de GHOR aanschuift bij een overleg waaraan ook alle huisartsenposten in de regio Zuid-Holland Zuid deelnemen.

Een voorbeeld van goede samenwerking in het verleden is de vluchtelingenopvang. We hadden destijds de zaak snel voor elkaar. De huisartsen werken in toenemende mate samen met ziekenhuizen, wat zeker tijdens griepperiodes een goede ontwikkeling is, omdat voor huisartsen de verwijzingsmogelijkheden op een gegeven moment stagneren en zij volop te maken hebben met de grenzen van de zorg. Daarin spelen wij als Veiligheidsregio/GHOR ook een rol. De GHOR neemt tijdens het griepseizoen haar taak als regisseur binnen de geneeskundige keten op,

monitort samen met het ROAZ de krapte binnen de zorg en zoekt naar oplossingen.’

HKZ-hercertificering vraagt extra inspanning

Om opnieuw gecertificeerd te worden, waren deze keer extra inspanningen nodig. De HKZ-norm is geactualiseerd en de GHOR stapt over op deze HKZ-norm. Daarvoor is in oktober 2018 een hercertificeringsaudit uitgevoerd.

Tijdens de audit is getoetst of het kwaliteitsmanagementsysteem voldoet aan de eisen vanuit de (nieuwe) HKZ-norm en of volgens het eigen systeem wordt gewerkt. 'Vooral op het gebied van interne audits, directiebeoordeling en beheersing van de kritieke leveranciers was extra aandacht nodig', vertelt adviseur informatievoorziening, kwaliteit, en crisisorganisatie Linda Morelissen. 'De eerste, de audits, zijn interne toetsen om na te gaan of we volgens onze eigen afspraken en procedures werken.'

De directiebeoordeling brengt in beeld of het managementsysteem effectief is. De beheersing van de kritieke leveranciers ten slotte maakt duidelijk wie dit precies zijn en hoe geborgd is dat zij hun bijdrage leveren aan de GHOR producten en diensten. Binnen drie maanden wordt een opvolgaudit uitgevoerd. Binnen deze periode moeten de nodige verbeteringen worden doorgevoerd op de hierboven genoemde punten.' ↻

Infectieziekten bestrijding: we kunnen het niet alleen

Zet de GGD Rotterdam-Rijnmond, GGD Zuid-Holland Zuid en de crisisorganisaties van beide Veiligheidsregio's (RR en ZHZ) bij elkaar en je hebt een enorme hoeveelheid kennis en ervaring. In oktober hielden deze organisaties een gezamenlijke table-top training met als thema infectieziekten.

Doel van de middag was nauwere samenwerking tot stand brengen en de verschillen tussen de organisaties en hun werkwijze boven tafel krijgen. Met een dergelijke training kan duidelijk worden gemaakt hoe 'de lijntjes lopen', wat elke regio zelf kan, waar ze elkaar nodig hebben of elkaar voor de voeten lopen.

Omdat ZHZ een relatief kleine (Veiligheids)regio is, wordt gebruik gemaakt van het netwerk aan buurregio's, onder meer op het gebied van infectieziektenbestrijding. Er wordt heel veel gezamenlijk en hetzelfde gedaan, maar er zijn ook verschillen. Het werd een leerzame middag voor beide GGD-organisaties, waarbij de evaluatiepunten ook als input dienen voor de ketenbrede regio overschrijdende oefening in oktober 2019. Bij die oefening trekken VR/GHOR en GGD ook samen op, aangevuld met huisartsen, ziekenhuizen, Ambulancedienst uit ZHZ en Rotterdam-Rijnmond. ↻

Goed voorbereid op mediaoptredens

Bij incidenten adviseert de dienstdoende directeur Publieke Gezondheid (DDPG) in het GBT of RBT de burgemeester over strategische genees- en gezondheidskundige aspecten. Maar kan hij de burgemeester ook bijstaan in persconferenties?

Uit de POP-gesprekken met de vier DDPG's bleek dat zij wel meer theoretische en praktische kennis wilden over interviews en persstatements. Voor de OTO adviseurs van de GHOR was dit aanleiding om een competentie training persvoorlichting aan te bieden.

Ronald Brouwers van RB Communicatie ging met de DDPG's aan de slag om de puntjes op de i te zetten en hen klaar te stomen om regie te krijgen over interviews. Met een afwisselende, praktische training en levensechte interviews leerden de DDPG's korte en krachtige kernboodschappen formuleren en maakten zij kennis met verschillende interviewtechnieken. Hiermee zijn zij voorbereid op succesvolle mediaoptredens. ↻

V&V sector aan de slag met planvorming

In oktober hield de GHOR een nieuwe workshop voor de verpleeg- en verzorgingshuizen in de regio. Met begeleiding van Marthe Huibers van Trimensi-on stond de middag in het teken van planvorming voor de instellingen.

Adviseur zorgcontinuïteit van de GHOR Anouk van Galen vertelde over de theorie van het landelijke zorgcontinuïteitsplan dat kan worden aangepast aan lokaal- of instellingsniveau. Daarnaast kregen de deelnemers de mogelijkheid met een collega, of collega-instelling te werken met enkele scenario's of aan de eigen

planvorming. Ook van de gelegenheid om inhoudelijke vragen te stellen aan begeleidster Huibers en GHOR adviseur Pim van Dam werd dankbaar gebruik gemaakt.

Tot slot verzorgde Harry Vogelaar, bestuurder bij Syndion, een indrukwekkende presentatie over aandachtspunten waar een woonlocatie van zijn organisatie bij een brand in een van de appartementen mee te maken kreeg. Vogelaar: 'Ik heb de groep verteld wat wij aan onze planvorming hebben gehad en waar we nog zaken hebben kunnen verbeteren. De vragen die de groep mij stelde, hielpen mij ook weer om over een aantal onderwerpen nog eens na te denken. Voor ons allen een geslaagde middag, kun je wel zeggen.' 🔄

Doe het goed, doe het samen

Een oude mevrouw schuifelt met haar rollator door de menigte. 'Mevrouw', spreekt ze iemand aan, 'als mijn huis in brand staat, krijg ik dan van u een nieuw huis?' Ze krijgt blijkbaar geen bevredigend antwoord en schuifelt door naar de volgende: 'Wie moet ik bellen als ik ...?' Deze scène met een actrice was de vliegende start van de Roadshow in oktober 2018 voor alle Drechtsteden-gemeenten en de Hoekse Waard.

Meer dan 30 medewerkers van de Veiligheidsregio, gemeenten, bestuurders en facilitair medewerkers van zorginstellingen en woningcorporaties waren bij elkaar in de brandweerkazerne van Hendrik-Ido-Ambacht om na te denken over voorkoming van en voorbereiding op rampen en crises.

Bij incidenten werken de GHOR, brandweer en gemeenten samen om de gebeurtenissen te beheersen en te zorgen dat alles zo snel mogelijk terugkeert

naar het normale ritme. In de 'koude' fase van voorbereiding, is die samenwerking iets minder vanzelfsprekend. Met de Roadshow is het wel gelukt de partijen bij elkaar te brengen en werd doorgenomen wat er op (zorg)partijen afkomt tijdens crises en op welke wijze kan worden samengewerkt om in de behoeften van cliënten te voorzien. Tips, trucs en vraagstukken werden gedeeld, contactgegevens werden uitgewisseld en er zijn plannen voor de toekomst gemaakt. 🔄

November

Systeemtest gecombineerd met ROT en CoPI dagen op schaatsbaan Papendrecht

De jaarlijks verplichte systeemtest werd dit jaar uitgebreid met een ROT-CoPI-oefening bij de schaatsbaan op winkelcentrum De Meent in Papendrecht. Door brand in een transformatorhuisje had een deel van de gemeente te maken met stroomuitval en zaten huishoudens in de kou.

Maar het ogenschijnlijk simpele brandje bracht meer complicaties met zich mee. Zo had een deel van het winkelende publiek in het centrum last van de brand, terwijl een andere deel

van het publiek van de gelegenheid gebruik maakte 'gratis boodschappen' te doen. Automobilisten probeerden met hun vervoermiddel de ondergrondse parkeergarages van het

centrum te verlaten, bewoners van de woningen boven het winkelcentrum wisten niet precies wat hen te doen stond, waardoor het voor de deelnemers aan de oefening lastig was zich een actueel beeld te vormen en daar de acties op af te stemmen. 'Maar je merkt dat er in de regio ondertussen zo veel geoefend en getraind is dat deelnemers ook in zulke complexe scenario's laten zien dat ze op hun taak berekend zijn', concludeerde GHOR adviseur opleiden, trainen en oefenen Sander Zwanenburg. 🔄

December

Liaisons trainen in de CoPI-bak

De opleiding voor medewerkers van het ASz was een jaar eerder zo'n succes dat deze opnieuw op de agenda stond. Acht verpleeg- en verzorgingsinstellingen vaardigden een medewerker af naar de plaats van handeling: de CoPI-bak.

Dat hielp gelijk om eventuele koudwatervrees af te schudden om over de drempel van dit centrale punt te stappen. Onder meer een leider CoPI - werkzaam bij de brandweer - vertelde wat zich in de CoPI afspeelt op het gebied van taken, verantwoordelijkheden en spelregels en lichtte toe dat hulpdiensten bij calamiteiten de zaak niet overnemen, maar zorgen voor ondersteuning om incidenten gezamenlijk tot een goed einde te brengen. 🔄

Colofon

GHOR Zuid-Holland Zuid

Romboutslaan 105, 3312 KP Dordrecht

T 088 - 636 50 00

E info@ghorzhh.nl

I www.ghorzhh.nl

Aan- of afmelden

Kent u collega's waarvoor de informatie uit dit jaaroverzicht interessant is. Wilt u zelf liever niet op de verzendlijst staan? Laat het ons weten via t.schiedon@ghor.vrzhz.nl

Inzet GHOR bij incidenten in de regio ZHZ

Datum	GRIP	Omschrijving
07-jan	0	Grote brand woningblok, Hardinxveld-Giessendam
08-jan	1	Middel brand Sportcentrum, Papendrecht
27-feb	0	Zeer grote brand bedrijfspand, Groot-Amers
07-mrt	0	Uitval telefonie meldkamer Oranjepark, Dordrecht
26-apr	1	Stofwolk Eurogrit, Dordrecht
27-mei	1	Aanvaring binnenvaartschepen, Dordtse Kil/ 's-Gravendeel
04-jun	0	Grote brand appartementencomplex, Hardinxveld-Giessendam
09-jun	1	Brand in flatgebouw Octant, Dordrecht
28-jun	0	Groot ongeval, Heinenoordtunnel
28-jun	0	Grote brand korenveld, Zuid-Beijerland
01-jul	0	Oververhitte accu boot, haven Hendrik-Ido-Ambacht
10-jul	1	Scheepsbrand Mallegat, Dordrecht
25-jul	1	Brand zorginstelling Neborgh, Zwijndrecht
26-jul	1	Poging plofkraak bank, Zwijndrecht
07-sep	0	Grote brand woning, Ottoland
22-sep	1	Gezinsdrama, Papendrecht
27-sep	2	Zeer grote brand verpakkingsbedrijf, Molenaarsgraaf
08-nov	0	Zeer grote brand, Marconiweg Gorinchem
15-nov	0	Zeer grote brand, Deurenfabriek Hardinxveld-Giessendam
17-dec	0	Voertuig te water, Molenaarsgraaf
20-dec	0	Grote brand, Numansdorp
31-dec	1	Zeer grote brand bedrijfspand, Hardinxveld-Giessendam